

ΑΠΟΦΑΣΗ

Παράπονο για προσβολή του δικαιώματος προστασίας των προσωπικών δεδομένων της κυρίας Μαρίας Σολομωνίδου με τη δημοσίευση φωτογραφιών της στην εφημερίδα «ΠΟΛΙΤΗΣ».

Δικηγορικό γραφείο, ενεργώντας με εντολή και για λογαριασμό της πελάτιδας του κας Μαρίας Σολομωνίδου, με επιστολή του με ημερομηνία 9.10.2014, υπέβαλε παράπονο στο Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα κατά της εφημερίδας «ΠΟΛΙΤΗΣ», για προσβολή του δικαιώματος προστασίας των προσωπικών δεδομένων της πελάτιδας του με τη δημοσίευση φωτογραφιών της σε δημοσιεύματα της εφημερίδας στις εκδόσεις της ημερομηνίας 8.10.2014 και 9.10.2014, καθώς και στην ιστοσελίδα «ΠΟΛΙΤΗΣ on line».

2.1. Η κα Μαρία Σολομωνίδου είναι υπάλληλος του Δήμου Πάφου. Τέθηκε υπό κράτηση κατά τη διεξαγωγή ανακρίσεων από την Αστυνομία για την υπόθεση αποστολής απειλητικών μηνυμάτων (sms) σε σχέση με την υπόθεση διαχωρισμού των οικοπέδων της εταιρείας Aristo και τα εν λόγω μηνύματα στάλθηκαν από κινητό τηλέφωνο που αγόρασε ο δήμαρχος Πάφου κ. Σάββας Βέργας, ο οποίος είναι δημόσιο πρόσωπο, και ο οποίος έδωσε το εν λόγω τηλέφωνο στην κα Μαρία Σολομωνίδου.

2.2. Η εφημερίδα «ΠΟΛΙΤΗΣ» στην έκδοση της ημερομηνίας 9.10.2014, σε δημοσίευμα της στη σελίδα 3 με τίτλο: «Ο δήμαρχος Πάφου αγόρασε το κινητό τηλέφωνο από το οποίο στάλθηκαν τα sms **Και εμπλόκή του Σάββα Βέργα**» αναφέρει ότι έλαβε επιστολή στις 8.10.2014 από τους δικηγόρους της ύποπτης Μαρίας Σολομωνίδου, οι οποίοι διαμαρτύρονται για τη δημοσίευση σχετικής με την ύποπτη φωτογραφία. Η εφημερίδα «ΠΟΛΙΤΗΣ» εξηγεί ότι «η φωτογραφία που χρησιμοποιήθηκε χθες είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο και προσβάσιμη σε όλους τους χρήστες».

Στη φωτογραφία εξ όσων αντιλαμβάνομαι εικονίζονται ο δήμαρχος Πάφου κ. Σάββας Βέργας μαζί με την κα Μαρία Σολομωνίδου σε υπηρεσιακή δραστηριότητα.

3. Η ερμηνεία του όρου «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» ή «δεδομένα» δίδεται στο άρθρο 2 των περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμων του 2001 μέχρι 2012 (Ν. 138(I)/2001 όπως τροποποιήθηκε με τους Ν. 37(I)/2003 και Ν. 105(I)/2012), στο εξής «ο Νόμος»:

««δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» ή «δεδομένα» σημαίνει κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε υποκείμενο των δεδομένων που βρίσκεται εν ζωή. ».

4. Η προστασία των δεδομένων συνδέεται στενά με τον σεβασμό της ιδιωτικής και της οικογενειακής ζωής και αυτό αντικατοπτρίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 της οδηγίας 95/46/ΕΚ της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, το οποίο ορίζει ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Όπως υπογράμμισε το Δικαστήριο της ΕΕ¹, το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο, αλλά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε σχέση με τον ρόλο που επιτελεί στην κοινωνία².

5.1. Σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του Νόμου ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να διασφαλίζει την τήρηση των βασικών αρχών της Νομιμότητας, του Σκοπού, της Αναλογικότητας, της Ακρίβειας και της Διατήρησης κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων:

«4.-(1) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα-

(α) Υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία·

(β) συλλέγονται για προσδιορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και δεν υφίστανται μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τους σκοπούς αυτούς:

.....
(γ) είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας:

Νοείται ότι οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται, εφόσον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για σκοπούς άσκησης των εξουσιών του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων του Υπουργείου Οικονομικών:

Νοείται περαιτέρω ότι οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται εφόσον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για σκοπούς των αναγκών της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή της άμυνας της Δημοκρατίας ή της δημόσιας ασφάλειας ή της διερεύνησης, διακρίβωσης και δίωξης ποινικών αδικημάτων·

(δ) είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, υποβάλλονται σε ενημέρωση·

(ε) διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής ο Επίτροπος δύναται με αιτιολογημένη απόφασή του, να επιτρέπει τη διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς, επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφόσον κρίνει ότι δε θίγονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τα δικαιώματα των υποκειμένων τους ή τρίτων.».

¹ Δικαστήριο της ΕΕ, απόφαση της 9.11.2010, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-92/09 και C-93/09 Volker und Markus Schecke και Eifert, Συλλογή 2010, σ. I-0000.

² Σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 1 του Χάρτη, επιτρέπεται η επιβολή περιορισμών στην άσκηση του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί προβλέπονται από τον νόμο, σέβονται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών και ότι, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.

5.2. Καθιερώνονται, λοιπόν, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση με το σκοπό.

Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

Η αρχή της αναλογικότητας καθιερώνεται ρητά στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 4 του Νόμου. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων έχει υποχρέωση να διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της αναγκαιότητας και αναλογικότητας κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων και συνεπώς η δημοσιοποίηση των στοιχείων δημοσιογραφικής έρευνας που περιέχουν προσωπικά δεδομένα θα πρέπει να καθίστανται απολύτως αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού, ήτοι για δημοσιογραφικούς αποκλειστικά σκοπούς.

Όπως παγίως γίνεται δεκτό από τα ευρωπαϊκά ανώτατα δικαστήρια, οι επιβαλλόμενοι από το νόμο περιορισμοί σε ατομικά δικαιώματα ή οι εκδιδόμενες από τις δημόσιες αρχές δυσμενείς για τον διοικούμενο πράξεις πρέπει να τηρούν την αρχή της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι πρέπει να είναι πρόσφοροι και αναγκαίοι για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και να μην είναι προφανώς δυσανάλογοι σε σχέση προς αυτόν. Το μέτρο είναι πρόσφορο (κατάλληλο), όταν καθιστά δυνατή την αποτελεσματική επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Περαιτέρω το μέτρο κρίνεται αναγκαίο, όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα, ή, κατ' άλλη διατύπωση, μεταξύ περισσότερων κατάλληλων μέτρων που επιτυγχάνουν εξίσου τον επιδιωκόμενο σκοπό, επιλέγεται εκείνο που επάγεται τις λιγότερο επαχθείς συνέπειες.

Παραπέμπω σε απόσπασμα της Απόφασης Αρ. 46/2011 της Ελληνικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα: «Όπως παγίως γίνεται δεκτό από τα εθνικά και ευρωπαϊκά ανώτατα δικαστήρια, οι επιβαλλόμενοι από το νόμο περιορισμοί σε ατομικά δικαιώματα ή οι εκδιδόμενες από τις δημόσιες αρχές δυσμενείς για το διοικούμενο πράξεις πρέπει να τηρούν την αρχή της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι πρέπει να είναι πρόσφοροι και αναγκαίοι για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και να μην είναι προφανώς δυσανάλογοι σε σχέση προς αυτόν. Το μέτρο είναι πρόσφορο (κατάλληλο), όταν καθιστά δυνατή την αποτελεσματική επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Τα μέτρα κρίνεται αναγκαία, όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα, ή, κατ' άλλη διατύπωση, μεταξύ περισσότερων κατάλληλων μέτρων που επιτυγχάνουν εξίσου τον επιδιωκόμενο σκοπό, επιλέγεται εκείνο που επάγεται τις λιγότερο επαχθείς συνέπειες.».

6.1. Τα άρθρα 5(2)(ε) και 6(2)(θ) του Νόμου επιτρέπουν, υπό προϋποθέσεις, την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων για δημοσιογραφικούς σκοπούς:

- i. για την ικανοποίηση υπέρτερου έννομου συμφέροντος στην περίπτωση του άρθρου 5(2)(ε) του Νόμου,

- ii. εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής στην περίπτωση του άρθρου 6(2)(θ) του Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου:

«5.-(1) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεση του.

(2) Επεξεργασία δεδομένων επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όταν-

.....
(ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων.».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Νόμου:

«6.-(1) Απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.

(2) Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

.....
(θ) η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.».

6.2. Δεν υφίσταται υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων όταν η συλλογή των δεδομένων γίνεται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς, σύμφωνα με το εδάφιο (5) του άρθρου 11 του Νόμου.

«(5) Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων που αναφέρονται στα άρθρα 12 και 13, η υποχρέωση ενημέρωσης δεν υφίσταται όταν η συλλογή γίνεται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς.».

7. Το Άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας προστατεύει την ελευθερία του λόγου και της εκφράσεως. Το Συνταγματικό δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και κατ' επέκταση της δημοσιογραφικής ελευθερίας και το δικαίωμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων βάσει εναρμονιστικής νομοθεσίας θα πρέπει με βάση τα πιο πάνω να σταθμίζονται και να εξισορροποούνται, με υπέρτερη όμως την εξυπηρέτηση του δικαιώματος πληροφόρησης της κοινής γνώμης έναντι του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν δεν παραβιάζεται η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή.

8.1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (ε) του εδαφίου (2) του άρθρου 5 του Νόμου επιτρέπεται η επεξεργασία (απλών ή μη ευαίσθητων) δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση υπέρτερου έννομου συμφέροντος, όπως της δημοσιογραφικής πληροφόρησης του κοινού, χωρίς μάλιστα να υφίσταται το δικαίωμα ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων όπως ρητά αναφέρεται στο εδάφιο (5) του άρθρου 11 του

Νόμου αφού «η υποχρέωση ενημέρωσης δεν υφίσταται όταν η συλλογή γίνεται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς».

8.2. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων των δημοσίων προσώπων και ιδιαίτερα των πολιτικών είναι λόγω αυτής της ιδιότητας τους μειωμένη σε σχέση με άλλα άτομα.

Το ΕΔΔΑ έχει αναγνωρίσει ότι τα όρια της αποδεκτής κριτικής έναντι των πολιτικών και των δημοσίων προσώπων είναι ευρύτερα από ότι έναντι των απλών ιδιωτών, ιδιαίτερα όταν αυτοί συμμετέχουν στην άσκηση της πολιτικής διακυβέρνησης ή της δημόσιας διοίκησης. Ο φορέας του Δικαιώματος οφείλει να ανέχεται επεμβάσεις στην προσωπικότητά του, οι οποίες είναι άμεσα συνδεδεμένες με τον τρόπο ζωής που ο ίδιος επέλεξε. Πιο συγκεκριμένα, όποιος με την εν γένει κοινωνική του παρουσία δικαιολογεί την ανάπτυξη δημόσιου ενδιαφέροντος πρέπει εκ των προτέρων να είναι διατεθειμένος να αποδεχθεί και τις όποιες επεμβάσεις στη σφαίρα της προσωπικότητάς του. Αυτό ισχύει για τα πρόσωπα που ασκούν δημόσιο λειτουργήμα ή που συμμετέχουν στην πολιτική ζωή.

Όπως κρίθηκε από το ΕΔΔΑ στην υπόθεση Romanenko και λοιποί κατά Ρωσίας, Αρ. 19457/02, 8.10.2009 «Σε ένα δημοκρατικό σύστημα οι ενέργειες ή παραλείψεις της κυβέρνησης πρέπει να υπόκεινται σε αυστηρό έλεγχο όχι μόνο από τη νομοθετική και δικαστική λειτουργία αλλά επίσης από τον τύπο και την κοινή γνώμη»). Στην υπόθεση Guja κατά Μολδαβίας, Αρ. 14277/04, 12.2.2008, το ΕΔΔΑ τόνισε ότι «το συμφέρον που μπορεί να έχει το κοινό σε συγκεκριμένες πληροφορίες μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να είναι τόσο ισχυρό, ώστε να υπερβεί ακόμη και ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο καθήκον εμπιστευτικότητας». Ιδίως σε περιπτώσεις διαφθοράς, εξαπάτησης ή παράνομων δραστηριοτήτων πολιτικών ή δημοσίων αρχών, τα επίπεδα της προστασίας που παρέχει η νομολογία του ΕΔΔΑ στην ελευθερία της έκφρασης δημοσιογράφων, ακτιβιστών και μελών ΜΚΟ είναι ιδιαίτερα υψηλά. Στις περιπτώσεις αυτές, η αποκάλυψη και δημοσιοποίηση των σχετικών πληροφοριών συνιστά ευθύνη του τύπου και εντάσσεται στο δικαίωμα πληροφόρησης του κοινού γι' αυτό εξασφαλίζεται η προστασία των δημοσιογραφικών πηγών.

8.3. Χρήσιμη αναφορά μπορεί να γίνει στο απόσπασμα από την υπ' αριθμόν 9975/1986 Απόφαση του Εφετείου Αθηνών: «σε μία δημοκρατική κοινωνία το άτομο το οποίο έχει αποφασίσει να αναλάβει οποιαδήποτε θέση θεωρείται ή μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά το δημόσιο βίο και προδήλως τέτοια είναι η θέση του κυβερνητικού επιτρόπου, έστω και προσωρινού, μιας Τράπεζας υπόκειται στον αμείλικτο έλεγχο του τύπου, τον οποίο, εφ' όσον δεν θίγει ανεπίτρεπτα την τιμή ή την υπόληψη του είναι υποχρεωμένος να ανεχθεί».

Χρήσιμη παραπομπή μπορεί να γίνει στην Απόφαση Αρ. 25/2005 της Ελληνικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα³, όπου αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας 95/46/EK Έπεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ελευθερία έκφρασης. Για την επεξεργασία δεδομένων

³ www.dpa.gr

προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, τα κράτη μέλη προβλέπουν τις εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, του κεφαλαίου IV και του κεφαλαίου VI μόνο στο βαθμό που είναι αναγκαίες ώστε το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής να συμβιβάζεται με τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία της έκφρασης.⁴ Η Οδηγία αναφέρεται ρητά στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 της ΕΣΔΑ (βλ. σκέψη 37 του προοιμίου της), το οποίο σύμφωνα με την νομολογία του ΕΔΔΑ κατοχυρώνει την ελευθερία της δημοσιογραφικής πληροφόρησης, προκειμένου τα μέσα ενημέρωσης να επιτελέσουν το 'θεσμικό' τους ρόλο σε μια δημοκρατική κοινωνία, σε τρόπο ώστε να συνυπάρχουν, στο βαθμό που είναι αναγκαίο, τα δικαιώματα από τη μια της ιδιωτικής ζωής και της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης και από την άλλη της ελευθερίας της έκφρασης και εκείνου στην πληροφόρηση...».

Χρήσιμη παραπομπή μπορεί να γίνει στην Απόφαση Αρ. 43/2007 της Ελληνικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα⁴, όπου αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Πρέπει, δηλαδή, να γίνεται μία ad hoc στάθμιση των αντιτιθέμενων συμφερόντων κατά τις αρχές της πρακτικής αρμονίας και της αναλογικής εξισορρόπησης των ... δικαιωμάτων, εφαρμόζοντας και την αρχή της αναλογικότητας ... με τέτοιον τρόπο ώστε τα προστατευόμενα αγαθά (ελευθερία της πληροφόρησης και δικαίωμα των πολιτών στην πληροφόρηση ... και δικαίωμα στην προσωπικότητα και στην προστασία του ιδιωτικού βίου και δικαίωμα του πληροφοριακού αυτοκαθορισμού) να διατηρήσουν την κανονιστική τους εμβέλεια (βλ. Α. Γέροντα, Η προστασία του πολίτη από την ηλεκτρονική επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, Εκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα 2002, σ. 209). Η κρίση αν η συγκεκριμένη επεξεργασία ασκήθηκε νόμιμα ή αν, αντίθετα, παραβιάστηκε το δικαίωμα της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης των θιγόμενων προσώπων και της ιδιωτικής ζωής, υπακούει τόσο στο κριτήριο κατά πόσο η επεξεργασία αυτή εξυπηρετήσε το συμφέρον της πληροφόρησης της κοινής γνώμης, όσο και στο κατά πόσο η εξεταζόμενη προσβολή ήταν στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας αναγκαία για την άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης (βλ. υπ' αριθμ. 100/31.1.2000 απόφαση της Αρχής, σελ. 7).

Ειδικά εφόσον πρόκειται για πρόσωπα της δημόσιας ζωής ή θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος, η ανάγκη ενημέρωσης του κοινού είναι εντονότερη. Για το λόγο αυτό το ΕΔΔΑ αναγνωρίζει το ρόλο των δημοσιογράφων ως δημόσιων φρουρών ("public watchdogs"), ήτοι την ελεγκτική λειτουργία του Τύπου, η οποία καλύπτει τη δυνατότητά του να στηλιτεύει τα κακώς κείμενα με τη δημοσιοποίηση και δημόσια κριτική τους. Οι ασκούντες δημόσιο λειτούργημα ... δεν δύνανται να εκφύγουν του δημοσιογραφικού ελέγχου και της άσκησης οξείας κριτικής, προκειμένου η κοινή γνώμη να βεβαιωθεί ότι ... ανταποκρίνονται στα δημόσια καθήκοντά τους και το σκοπό της αποστολής τους.

.....
Το δικαιολογημένο ενδιαφέρον καλύπτει και εκδηλώσεις δημοσίων προσώπων οι οποίες, ανεξάρτητα από τον τρόπο που γίνονται, μπορούν να θεωρηθούν ότι αφορούν τα πλαίσια της ανατεθειμένης σ' αυτούς δημόσιας λειτουργίας, η οποία ως εκ της φύσεως και του είδους των εκπληρούμενων καθηκόντων υπόκειται σε δημόσιο έλεγχο και κριτική.

⁴ www.dpa.gr

... Έτσι ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης ... είναι ζήτημα που ενδιαφέρει την δημόσια γνώμη και μπορεί να συνδέεται με ευρύτερο πρόβλημα λειτουργίας του θεσμού ... με ότι αυτό συνεπάγεται όσον αφορά την ενδεχόμενη πολιτική ευθύνη των αρμοδίων.

.....
Ως δημόσια πρόσωπα κατά το ΕΔΔΑ νοούνται τα πρόσωπα που κατέχουν κάποια δημόσια θέση ή/και χρησιμοποιούν δημόσιο χρήμα ή ακόμα και όλοι όσοι διαδραματίζουν κάποιο ρόλο στη δημόσια ζωή είτε την πολιτική, την οικονομική, την καλλιτεχνική, την κοινωνική, την αθλητική ή οποιουδήποτε άλλου τομέα της δημόσιας ζωής (βλ. απόφαση ΕΔΔΑ Καρολίνα του Ανόβερο κατά Γερμανίας, 24.6.2004).

.....
Η αρχή της αναλογικότητας επιβάλλει η δημοσιοποίηση, στο πλαίσιο άσκησης δημοσιογραφικού επαγγέλματος, στοιχείων-ντοκουμέντων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα να καθίσταται απολύτως αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού, ήτοι για δημοσιογραφικούς αποκλειστικά σκοπούς.

Ανεξαρτήτως του τρόπου συλλογής των πληροφοριών και πέραν του ότι η συλλογή αυτή συνιστά υπό προϋποθέσεις ποινικό αδίκημα ... η ύπαρξη δημοσίου ενδιαφέροντος, ήτοι το δικαίωμα του κοινού στην πληροφόρηση και το αντίστοιχο δημοσιογραφικό καθήκον προς ενημέρωση δικαιολογεί, κατ' αρχήν αν συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου, την δημοσιοποίηση

.....
Ο Τύπος, εξάλλου, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες αποφάσεις ΕΔΔΑ εκπροσωπεί πράγματι ένα από τα μέσα που διαθέτουν οι υπεύθυνοι πολιτικοί και η κοινή γνώμη για να βεβαιωθούν ότι οι δικαστές ανταποκρίνονται στις υψηλές τους ευθύνες σύμφωνα με τον σκοπό της αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Εάν ήταν διαφορετικά, ο Τύπος δεν θα μπορούσε να παίξει τον απαραίτητο ρόλο του «δημόσιου φρουρού» (“public watchdog”).

Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι για την διασφάλιση της διαφάνειας και του ηθικού κύρους των δικαστών καθιερώνεται η υποχρέωση δήλωσης της περιουσιακής κατάστασής τους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3327/2005 «περί μέτρων ενίσχυσης του εσωτερικού ελέγχου και της διαφάνειας στη Δικαιοσύνη» (που συμπληρώνει τον ν. 3213/2003 «για τη δήλωση και έλεγχο περιουσιακής κατάστασης βουλευτών, δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων, ιδιοκτητών μέσων μαζικής ενημέρωσης και άλλων κατηγοριών προσώπων»). Επιτρέπεται δε η δημοσίευση στον τύπο των παραπάνω δηλώσεων υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές.

Επομένως, η δημοσιοποίηση της περιουσιακής κατάστασης (προσωπικά δεδομένα μη ευαίσθητου χαρακτήρα) του υιού του Προέδρου του Αρείου Πάγου είναι νόμιμη, κατά τον ν. 2472/97, εφόσον με τον τρόπο αυτό ελέγχεται ο πατέρας του, Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, όπως και ο ίδιος ρητώς αποδέχεται, που αναμφιβόλως είναι δημόσιο πρόσωπο, οι δραστηριότητες του οποίου όσον αφορά (άμεσα ή έμμεσα) την άσκηση του δημοσίου λειτουργήματός του υπόκεινται σε έλεγχο, όπως όλων των δημόσιων προσώπων. Εάν ήταν διαφορετικά, δημόσια πρόσωπα, και προεχόντως οι δικαστές, η δράση των οποίων ιδίως ως προς τις οικονομικές δοσοληψίες τους πρέπει να είναι ανεπίληπτη και να υπόκειται ενόψει κυρίως της φύσεως και της αποστολής του λειτουργήματός τους σε δημόσιο έλεγχο και κριτική, θα εξέφευγαν του ελέγχου. Για τον ίδιο λόγο η Αρχή έκρινε σε προηγούμενες αποφάσεις της (βλ. αποφάσεις με αριθ. 24, 25,

26/2005), με αφορμή την τηλεοπτική αποκάλυψη του παραδικαστικού κυκλώματος, ότι κάθε πρόσωπο (ακόμη και μη δημόσιο πρόσωπο) που φέρεται να εμπλέκεται σε ζήτημα δημοσίου ενδιαφέροντος νόμιμα δημοσιοποιήθηκε, καθώς, ειδικά, θα εξέφευγαν με πλάγιους τρόπους του δημοσιογραφικού ελέγχου όσοι δικαστές παραβαίνουν τον όρκο τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

.....
Όσον αφορά την ενδεχόμενη προσβολή της προσωπικότητας από ανακριβείς, υβριστικές ή συκοφαντικές αναφορές στο πρόσωπο του Προέδρου του Αρείου Πάγου ή του υιού του, μπορεί να αντιμετωπισθεί επαρκώς με τις ειδικές περί τύπου διατάξεις καθώς και με τις διατάξεις για την προστασία της προσωπικότητας.».

9. Εφόσον το κινητό τηλέφωνο αγοράστηκε από τον δήμαρχο Πάφου και δόθηκε στην παραπονούμενη η οποία εργαζόταν στο Δήμο Πάφου, εφόσον τα απειλητικά sms στάλθηκαν από αυτό το κινητό και εφόσον τα μηνύματα αφορούσαν την υπόθεση διαχωρισμού των οικοπέδων της εταιρείας Aristo για την οποία τελούσε υπό κράτηση ο αδελφός της παραπονούμενης, θεωρώ ότι στην υπό εξέταση περίπτωση η εφημερίδα «ΠΟΛΙΤΗΣ» δημοσίευσε φωτογραφία από υπηρεσιακή δραστηριότητα, η οποία ήταν προσβάσιμη στον καθένα, στο πλαίσιο αρθρογραφίας της για θέμα έντονου δημοσιογραφικού ενδιαφέροντος, διαδραματίζοντας ρόλο «δημόσιου φρουρού» (“public watchdogs”) και δημοσιογραφικής ενημέρωσης του κοινού για θέμα που υπήρχε δικαιολογημένο ενδιαφέρον του κοινού να γνωρίζει. Συνεπώς η επεξεργασία των δεδομένων της παραπονούμενης χωρίς τη συγκατάθεση της ήταν επιτρεπτή βάσει των διατάξεων των άρθρων 5(2)(ε) και 6(2)(θ) του Νόμου και ως εκ τούτου δεν υπήρξε παραβίαση των προσωπικών δεδομένων της παραπονούμενης από την εφημερίδα «ΠΟΛΙΤΗΣ».

Γιάννος Δανιηλίδης
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα

13 Οκτωβρίου 2014

ΜΠαπ